

Αρ. Φακ.: 11.17.001 – ΑΠ 103/2018

7 Νοεμβρίου 2018
Δρ. Ανδρέα Νεοφύτου
Εκτελεστικό Διευθυντή
Νοσοκομείου Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ,
1474, Λευκωσία

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΘΕΜΑ: Απώλεια ιατρικού φακέλου

Αναφέρομαι στην επιστολή που στάληκε από το Γραφείο μου ημερομηνίας 05/07/2018, σε σχέση με παράπονο/καταγγελία που υποβλήθηκε από την κα ΧΨ (στο εξής η «Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα»), σχετικά με τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης στα προσωπικά δεδομένα που την αφορούν από το Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ (NAMΙΙΙ - στο εξής ο «Καθ'ου το παράπονο») και συγκεκριμένα να λάβει αντίγραφο του προσωπικού ιατρικού φακέλου της.

2. Στην επιστολή του Γραφείου μου, ημερομηνίας 05 Ιουλίου 2018, έδωσα το δικαίωμα στον Καθ'ου το παράπονο ν' αναφέρει γραπτώς τις απόψεις, θέσεις και οτιδήποτε άλλο θεωρεί σχετικό με το παράπονο/καταγγελία μέχρι την 19/07/2018 και ταυτόχρονα παρέθεσα τα δεδομένα όπως προέκυπταν από το παράπονο/καταγγελία ως εξής:

- η Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα άσκησε δικαίωμα πρόσβασης στον ιατρικό φάκελό της, αποστέλλοντας προς τον Καθ'ου το παράπονο, επιστολή στις 28/12/2016 για την οποία δεν έλαβε μέχρι και σήμερα απάντηση.
- ο δικηγόρος της Παραπονούμενης/Καταγγέλουσας, για το ίδιο θέμα, απέστειλε δύο (2) επιστολές με ημερομηνίες 26/04/2017 και 13/02/2018, αντίστοιχα, για τις οποίες και πάλι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε απάντηση από τον Καθ'ου το παράπονο.

3. Ο Καθ'ου το παράπονο σε απαντητική επιστολή ημερομηνίας 12/07/2018, η οποία παρελήφθη στις 23/07/2018 και η οποία φέρει υπογραφή του, Επιστάτη - Επιθεωρητή Ω.Κ.Π. αναφέρει τα εξής:

- η Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα είχε μιλήσει αρκετές φορές με Επιστάτη - Επιθεωρητή και ήταν ενήμερη ότι μέρος του ιατρικού φακέλου της, που κρατούσε στο γραφείο του ο Δρ. ΧΧ, είχε χαθεί,
- ο Δρ. ΧΧ κρατούσε τον φάκελο της Παραπονούμενης/Καταγγέλουσας για να διευθετήσουν ραντεβού για επέμβαση,
- η Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα ενημερωνόταν για τις εξελίξεις αναφορικά με την ανεύρεση του φακέλου της τόσο από τον Επιστάτη - Επιθεωρητή όσο και από φίλη της η οποία εργάζεται στον Καθ'ου το παράπονο, με τη δική της συγκατάθεση,
- η τελευταία φορά που είχε επικοινωνία ο Επιστάτης - Επιθεωρητής με την Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα, ήταν κατά και/ή περί τον Απρίλιο 2018, όταν με την υπεύθυνη των Εξωτερικών Ιατρείων, πήραν από το Γραφείο της Δρ. ΧΧΨ, τον νέο ιατρικό φάκελο που ανοίχτηκε για την Παραπονούμενη/Καταγγέλουσα
- πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ του Δρ. ΧΨΨ, Διευθυντή του NAMΙΙΙ, και της Παραπονούμενης/Καταγγέλουσας όπου της αναφέρθηκε ότι θα έχει κάθε δυνατή

διευκόλυνση από μέρους του Καθ'ου το παράπονο για τις ιατρικές εξετάσεις της λόγω απώλειας του ιατρικού φακέλου της. Παρόντες στη συνάντηση ήταν ο Επιστάτης - Επιθεωρητής, ο σύζυγος της Παραπονούμενης/Καταγγέλουσας και η, ιδιαίτερα του Δρ. ΧΨΨ

- έγιναν αρκετές προσπάθειες από μέρους του Καθ'ου το Παράπονο για να ανευρεθεί ο φάκελος.

4. Σε απαντητική επιστολή μου ημερομηνίας 30/07/2018 προς τον Καθ'ου το παράπονο και αφού έλαβα υπόψην τις πρόνοιες των άρθρων 23(1)(στ), 23Α και 25(1) του Ν. 138(Ι)/2001 Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου), ο οποίος ήταν σε ισχύ, εκ πρώτης όψεως διαπίστωσα παράβαση των υποχρεώσεων του Καθ'ου το παράπονο ως υπεύθυνου επεξεργασίας και του ζήτησα όπως αναφέρει τυχόν λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να του επιβληθεί χρηματική ποινή ύψους μέχρι πέντε χιλιάδων ευρώ για τη μη συμμόρφωση/ανταπόκριση του στην εξέταση του παραπόνου.

5. Έλαβα απαντητική επιστολή από τον Καθ'ου το παράπονο, ημερομηνίας 12/09/2018, η οποία παρελήφθηκε στις 18/09/2018 και η οποία φέρει υπογραφή, Υπεύθυνου Αρχείου NAMIII και αναφέρει τα εξής:

- έγιναν υπεράνθρωπες προσπάθειες τόσο εντός όσο και εκτός του Αρχείου για ν' ανευρεθεί ο ιατρικός φάκελος της Παραπονούμενης/Καταγγέλουσας αλλά δυστυχώς αυτό δεν έγινε κατορθωτό,

- τα τελευταία δύο χρόνια τα παράπονα ασθενών σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης είναι σχεδόν μηδενικά και αυτό μπορεί να επιβεβαιωθεί και από την Υπεύθυνη για τα παράπονα των ασθενών, και

- όπως πραγματοποιηθεί επίσκεψη στο χώρο του Αρχείου, ούτως ώστε να λάβουμε ίδια γνώση ως Γραφείο για τις συνθήκες, τα μέσα και τον τρόπο που εργάζεται το Αρχείο, να γνωρίσουμε τους ανθρώπους και τις γνώσεις τους και ίσως με τη δική μας συμβολή και γνώση, να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα από τα υφιστάμενα.

6. Έχοντας υπόψην τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, σημειώνω ότι πραγματοποιήθηκε επίσκεψη και συνάντηση μου με τον Δρ. ΧΨΨ, Διευθυντή του NAMIII, σε προγενέστερο στάδιο και χρόνο, για να ενημερωθώ για την πρόοδο του μηχανογραφικού συστήματος και για τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας των ιατρικών φακέλων των ασθενών.

6.1. Κατά την επίσκεψή μου ενημερώθηκα ότι:

- ενεργοποιήθηκαν διαδικασίες αναφορικά με την διακίνηση των ιατρικών φακέλων και άρχισε τη λειτουργία του συστήματος καταγραφής διακίνησης των φακέλων,

- άρχισε η ηλεκτρονική αποθήκευση των ακτινογραφιών,

- προγραμματίστηκε καταγραφή των απωλεσθέντων φακέλων στο μηχανογραφημένο σύστημα,

- καθορίστηκαν μέτρα και επίπεδα προσβασιμότητας στο ιατρικό αρχείο,

- ότι κανείς δε μπορεί να έχει απομακρυσμένη πρόσβαση (από υπολογιστές εκτός νοσοκομείου) στο σύστημα και

- τοποθετήθηκαν πινακίδες που αναγράφουν ότι απαγορεύεται αυστηρά να βρίσκονται φάκελοι στην κατοχή ασθενών.

7. Για το σκοπό αυτό, εξέδωσα και σχετική Οδηγία ημερομηνίας 11/10/2017, με αριθμό 4/2017, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου, με οδηγίες προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας (Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες) του Δημοσίου Τομέα και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για την άσκηση

του δικαιώματος πρόσβασης από τους εργοδοτούμενους ή υποψήφιους για εργοδότηση και η οποία βρίσκεται σε ισχύ μέχρι και σήμερα.

7.1. Κατ' αναλογία των όσων αναφέρονται στην Οδηγία 4/2017, ισχύουν και για κάθε πολίτη που ασκεί δικαίωμα πρόσβασης στο δημόσιο τομέα και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η παραπονούμενη/καταγγέλουσα άσκησε το δικαίωμα πρόσβασης και ο Καθ' ου το παράπνοο απέτυχε να το ικανοποιήσει.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του περί Κατοχύρωσης και Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου του 2004 (Ν. 1(Ι)/2005), ο αρμόδιος παροχέας υπηρεσιών υγείας, οφείλει να τηρεί ιατρικά αρχεία, όπου εμφανίζεται η πορεία της θεραπείας του ασθενή. Τα αρχεία αυτά περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ταυτότητα του ασθενή και του αρμόδιου παροχέα υπηρεσιών υγείας, καθώς και ιατρική πληροφόρηση αναφορικά με τη θεραπεία που λαμβάνει ο ασθενής, το προηγούμενο ιατρικό ιστορικό του, τη διάγνωση της παρούσας ιατρικής κατάστασης του και της θεραπευτικής αγωγής που παρέχεται.

8.1. Βάσει του άρθρου 18 του Ν. 1(Ι)/2005, ο ασθενής έχει δικαίωμα ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης σε σχέση με πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο και οι οποίες περιλαμβάνονται στα ιατρικά αρχεία. Κατά την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης εφαρμόζονται αντίστοιχα, τηρουμένων των αναλογιών, οι διατάξεις του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (στο εξής ο «Κανονισμός»), όπου αυτό δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων.

8.2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 25 του Ν. 1(Ι)/2005, παροχέας υπηρεσιών υγείας που παραβιάζει οποιαδήποτε από τις διατάξεις του άρθρου 17 είναι ένοχος αδικήματος και, τηρουμένων των αναλογιών, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 25 και 26 του Νόμου 138(Ι)/2001, ο οποίος βρισκόταν σε ισχύ κατά την χρονική περίοδο που εκ πρώτης όψεως διαπίστωσα την παράβαση, ήτοι την απώλεια του ιατρικού φακέλου.

8.3. Επιπλέον, το άρθρο 2(1) του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018, Ν. 125(Ι)/2018, (στο εξής ο «Νόμος»), αναφέρει ότι παραβίαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σημαίνει τη παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.

8.4. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 32 του Κανονισμού που αφορούν στην ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας και την ασφάλεια της επεξεργασίας μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής, η φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και οι σκοποί της επεξεργασίας, καθώς και οι κίνδυνοι διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων και ο υπεύθυνος επεξεργασίας να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Τα εν λόγω μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο.

8.5. Σύμφωνα με το άρθρο 58 (2) του Κανονισμού, κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες: «...θ) να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει του

άρθρου 83, επιπλέον ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης.....».

8.6. Στο άρθρο 83 του Γενικού Κανονισμού 2016/679, στο οποίο γίνεται αναφορά στους γενικούς όρους επιβολής διοικητικών προστίμων, αναφέρονται τα ακόλουθα: «7. Με την επιφύλαξη των διορθωτικών εξουσιών των εποπτικών αρχών σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 2, κάθε κράτος μέλος δύναται να καθορίζει τους κανόνες για το εάν και σε ποιο βαθμό διοικητικά πρόστιμα μπορεί να επιβάλλονται σε δημόσιες αρχές και φορείς που έχουν συσταθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.....»

8.7. Σε συνάρτηση με τα πιο πάνω, οι διατάξεις του άρθρου 32 του Νόμου, μου δίνουν το δικαίωμα, ως Επίτροπος, να επιβάλω διοικητικό πρόστιμο σε περίπτωση που διαπιστώσω παράβαση, από δημόσια αρχή ή δημόσια φορέα, το οποίο δε δύναται να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες ευρώ.

9. Επιπλέον, στο παρελθόν ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με βάση την αρμοδιότητα που του παρείχαν τα άρθρα 23(στ) και 25 του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου), Ν. 138(Ι)/2001 επέβαλε χρηματική ποινή ύψους €3.000 (τριών χιλιάδων ευρώ) στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ για παράβαση του άρθρου 10(3) του Νόμου λόγω της έκθεσης σε πάγκο σε διάδρομο του Νοσοκομείου των αποτελεσμάτων ευαίσθητων δεδομένων υγείας των ασθενών και συγκεκριμένα των αποτελεσμάτων των αναλύσεων των κλινικών εργαστηρίων κατά το Σεπτέμβριο 2010.

10. Φαίνεται ότι έχουν ληφθεί μέτρα που βελτιώνουν την προστασία δεδομένων των ιατρικών φακέλων των ασθενών στο ΝΑΜΙΙΙ, και ότι γίνονται καθημερινά ενέργειες βελτίωσης και εναρμόνισης με τις πρόνοιες του Κανονισμού και της Νομοθεσίας, αλλά τα μέτρα αυτά τα μέτρα χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης αφού δεν έχουν φτάσει στον επιθυμητό βαθμό.

10.1. Εκ των πραγμάτων στο υπό εξέταση παράπονο/καταγγελία υπάρχει εκ του αποτελέσματος παράβαση της υποχρέωσής του Καθ'ου το παράπονο, υπό την ιδιότητά του ως υπεύθυνος επεξεργασίας, για λήψη των κατάλληλων μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή ή από τυχαία απώλεια.

11. Ως εκ των πιο πάνω και με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 58(2)(θ) του Κανονισμού και του άρθρου 32 του Νόμου, αφού έλαβα υπόψη μου τα γεγονότα του παραπόνου, τους μετριαστικούς παράγοντες που αναφέρθηκαν, το γεγονός ότι υπήρξαν προγενέστερες αποφάσεις καθώς και το ευαίσθητο των δεδομένων που περιείχε ο φάκελος που έχει απωλεσθεί ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ όπως υπό την ιδιότητα του Καθ'ου το παράπονο ως υπεύθυνου επεξεργασίας, επιβάλω τη χρηματική ποινή των €5.000 (Πέντε Χιλιάδων Ευρώ).

Ειρήνη Λοιζίδου - Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα